

РАСУЛОВА В.О.

студентка 3-го курсу 37 групи ВСП Чигиринський технікум Уманського національного університету садівництва, м.Чигирин

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ

В сучасній Україні найактуальнішими проблемами підвищення рівня життя є забезпечення зайнятості, посилення соціальної захищеності населення, боротьба з бідністю.

Сьогодні проблеми регіонального розвитку Україні набули особливої ваги. Події останніх років, гострим піком яких стала зміна політичного керівництва держави, засвідчили істотну неоднорідність — у політичному, соціально-економічному та етнокультурному вимірах — регіонів нашої країни.

Не зважаючи на певні зрушення в здійсненні пенсійної реформи, ряд невідкладних проблем потребують свого вирішення.

Шляхи їх вирішення визначені Концепцією подальшого проведення пенсійної реформи, яка затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.10.2009 р. № 1224-р. Зокрема, необхідно створити рівні можливості для пенсійного забезпечення громадян, незалежно від сфери їх зайнятості та виду діяльності; удосконалити порядок обчислення розмірів пенсії відповідно до тривалості страхового стажу та механізм індексації пенсій та їх підвищення відповідно до зростання середньої заробітної плати.

Для структури і механізмів формування політики державного регулювання та управління цими процесами характерні недостатня скоординованість і наявність кількох органів державної влади, що формують соціальну політику. При цьому відсутнє чітке розмежування функцій і є недостатньою спеціалізація органів і підрозділів, яким властива загальна неукомплектованість кваліфікованими працівниками, передусім через низький рівень оплати праці.

Водночас досить типовою є ситуація, коли політику формує одне відомство, реалізує - друге, а фінансує - третє. Це найбільш характерно для системи пенсійного забезпечення і надання державної допомоги.

Для формування соціальної політики, яка визначила б напрямок реформ, адекватний соціально-економічним реаліям, доцільно розглянути питання про створення координаційного органу у вигляді Ради з питань соціальної політики, голова якої має працювати на постійній основі з повноваженнями віце-прем'єр-міністра. Така Рада повинна мати власний невеликий апарат, а також підпорядковувати собі спеціалізовані органи державного управління - Національні комісії. Їхньою головною функцією повинно бути формування політики, розробка відповідних законодавчих і нормативних актів, а в деяких випадках - безпосереднє

керівництво реформованими або створюваними структурами, які здійснюватимуть функції соціального захисту (страховими фондами, державними програмами тощо).

Аналогічних заходів доцільно вжити і на регіональному рівні, шляхом створення спеціальних управлінь при органах місцевої виконавчої влади. Як безпосередні заходи щодо удосконалення структури державного управління, доцільно також розглянути можливості реорганізації системи соціального забезпечення, зокрема, об'єднання органів, які здійснюють призначення, фінансування та виплату пенсій, тобто частину апарату Мінсоцзахисту та Пенсійний фонд.

Свого вирішення вимагає також проблема діяльності фонду соціального страхування. Профспілкове керівництво ним сприймається як реліктовий спадок тоталітарної епохи та призводить до численних казусів і навіть ненормальних явищ, таких, як укладання договорів щодо соціального страхування між профспілками та підприємствами. Для уникнення небажаної конфронтації доцільно перебудувати управління цим фондом за принципом трипартизму, тобто рівноправної участі у правлінні представників підприємств-страхувальників, профспілок і держави.

Крім цього, є потреба у запровадженні ряду організаційних заходів, безпосередньо пов'язаних із реалізацією соціальної політики, якими є:

- створення служби вирішення трудових конфліктів та запровадження системи постійних консультацій в рамках органів соціального партнерства;
- формування видатків державного і місцевих бюджетів на основі обґрунтованих мінімальних нормативів забезпечення соціальної інфраструктури, враховуючи приватизацію та перехід до комунального підпорядкування об'єктів соціальної інфраструктури підприємств.

Інформаційні системи та новітні технології в системі Пенсійного фонду України.

На даному етапі важливіше спрямувати розвиток інформаційних систем на підвищення ефективності та якості обслуговування. Необхідним також є створення централізованої підсистеми призначення та виплати пенсій на базі web-технологій, створення контакт-центру, комплексної системи захисту інформації тощо.

Крім того, не можна забувати про підвищення загального рівня поінформованості населення, що повинно створити передумови для виведення зарплат наших громадян з тіньового сектора.

Взагалі, метою розвитку всіх інформаційних систем Пенсійного фонду є запровадження «інтелектуальної» системи призначення, перерахунку та виплати пенсій на базі даних, що накопичені в системі персоналізованого обліку, з використанням інформації про сплату страхових внесків.

З метою виконання пріоритетних завдань Фонду, необхідно забезпечити умови щодо розширення доступу застрахованих осіб і пенсіонерів до їхніх персональних даних у системі персоналізованого обліку. Допоміжними технічними засобами тут можуть стати інформаційні кіоски. В управліннях Пенсійного фонду деяких регіонів України уже встановлено такі кіоски, які містять інформацію про застрахованих осіб, загальні відомості про призначення пенсій, про графіки особистого прийому населення керівництвом Пенсійного фонду. Тепер майбутні пенсіонери зможуть самостійно переглянути накопичені відомості за своїм страховим свідоцтвом і уточнити перелік документів для призначення пенсії.

Крім того, позитивним є те, що інформаційні кіоски дають змогу вдосконалити контроль за призначенням та виплатою пенсій з метою усунення можливих зловживань на місцевому рівні шляхом забезпечення автоматизованого контролю на центральному рівні Пенсійного фонду України.

У всіх органах Пенсійного фонду України створені та функціонують сайти, на яких наявна та постійно оновлюється інформація щодо основної діяльності органів Фонду, змін в законодавстві щодо пенсійного забезпечення тощо. Також в органах Фонду впроваджується безкоштовний Інтернет-зв'язок – Skype.

Зазначені заходи по використанню спеціалістами управління Пенсійного фонду разом зі страхувальниками новітніх інформаційних технологій дозволяють забезпечити кожній людині, яка в майбутньому вийде на заслужений відпочинок, отримання правильно обрахованих пенсійних виплат.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996р. (зі змінами і доповненнями) Офіційний сайт Верховної Ради України. – www.rada.gov.ua
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14 січня 1998 р. № 16/98-ВР.
3. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням" від 18 січня 2001 р. № 2240-ІІІ.
4. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 23 вересня 1999 р. № 1105-ХІV.
5. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" від 2 березня 2000 р. № 1533-ІІІ.
6. Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 9 липня 2003р. № 1058-ІV / ст.ст.2,3,7-12.

7. Колот А. Формування національної моделі соціально-трудових відносин як складова розбудови соціальної держави // Зайнятість та ринок праці, міжвід. наук. збірник НАНУ і Мінпраці та соціальної політики України, К.: РВПС України НАН України. - №16. - 2002. - С. 3 - 10.

8. Петюх В.М. Оцінювання ефективності діяльності центрів зайнятості як інструменту реалізації пріоритетів державної політики на ринку праці / Соціальні пріоритети ринку праці в умовах структурної модернізації економіки. Наукове видання. Т.1., К.: Принт-Експрес. - 2000. - С.431-436.

9. Садова У. Регіональна соціальна політика: суть, проблеми та перспективи // Україна: аспекти праці. К., № 4. - 1999. - С. 14-17

10. Усачова Т. Фонд забезпечує вільний доступ громадян до інформації // Пенсійний кур'єр. – 2010. - 4.